

Bijlage 3 Samenvatting toetsing randvoorwaarden project Holwerd aan Zee

Toelichting toetsingskleuren:

	Voldoet
	Neutraal
	Voldoet niet

Nr	Randvoorwaarde	Toetsing	Toelichting
1	Het project levert een aantoonbare economische impuls op voor de leefbaarheid		Toerisme en recreatie vormen het economische fundament van project Holwerd aan Zee, maar het onderzoek van Leisurebrains geeft aan dat de 'businesscase', in de huidige variant, lastig te realiseren zal zijn. Hiermee is het dus uiterst onzeker of de A2 Natuurvariant het bedoelde economisch perspectief zal gaan bieden.
2	De gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van het project maximaal 5 miljoen te laten zijn		Dit bedrag is een maximale eenmalige bijdrage en niet bestemd voor Eigendom, Beheer en Onderhoud (EBO). Met het raadsbesluit van 26 april 2023 is van de beschikbaar gestelde € 5 miljoen nog een € 100.000,- beschikbaar gesteld voor nadere onderzoek naar de A2 Natuurvariant. Er resteert dus nog een bedrag van maximaal € 4,9 miljoen.
3	De gemeentelijke bijdrage voor Eigendom, Beheer en Onderhoud (EBO) staat in verhouding tot de gemeentelijke opbrengsten van het project		<p>Er zijn geen directe opbrengsten voor de gemeente uit het project te verwachten, anders dan de inkomsten uit de Toeristenbelasting.</p> <p>Verder is aan EBO onder randvoorwaarde 4 (zie hieronder) is gesteld dat de gemeente niet financieel gaat bijdragen aan objecten die betrekking hebben op vaarrecreatie en natuurdoelstellingen.</p> <p>In het opgeleverde document omtrent EBO-afspraken valt te concluderen dat de gemeente geen bijdrage hoeft te leveren aan EBO voor het project Holwerd aan Zee.</p>
4	Gemeente draagt niet bij in de kosten voor eigendom, beheer en onderhoud van objecten die betrekking hebben		De doorvaarbaarheid van de dijk bleek niet haalbaar en maakt zodoende geen onderdeel uit van de A2 Natuurvariant. Daarmee zijn er ook geen eigendoms-,

	<p>op- en/of voortvloeiën uit het onderdeel vaarrecreatie en de natuurdoelstellingen</p>		<p>beheers- en onderhoudskosten voor objecten die betrekking hebben op vaarrecreatie. De gemeente heeft geen wettelijke taken op het gebied van realiseren dan wel instandhouding van natuur. De gemeente is daarom niet bereid bij te dragen aan objecten die voortvloeiën uit de natuurdoelstellingen.</p> <p>Uit het opgeleverde rapport over het Eigendom, Beheer en Onderhoud (EBO) blijkt dat de gemeente niet om een bijdrage wordt gevraagd voor EBO. Verder valt er te concluderen dat het niet gelukt is om afspraken met andere partijen te maken over het EBO.</p>
5	<p>Het project heeft geen negatieve en/of beperkende effecten op de bestaande en toekomstige functies, waaronder landbouw, wonen, recreatie, parkeren, bedrijvigheid</p>		<p>Het is niet uit te sluiten dat het plangebied Holwerd aan Zee beschermde (dier/plant) soorten zal aantrekken. Op basis van het uitgevoerde onderzoek schaduw- en externe werking kan onvoldoende worden beoordeeld of er negatieve en/of beperkende effecten op de bestaande en toekomstige functies als landbouw, wonen en bedrijvigheid zullen ontstaan en hoe deze voorkomen kunnen worden. Anderzijds is onduidelijk welke planologische bestemming het plangebied Holwerd aan Zee zal gaan krijgen. Betrokkenen uit de landbouwsector en omwonenden willen nadrukkelijk geen natuurbestemming.</p> <p>Eventuele (toekomstige) schade zal moeten worden vergoed uit het projectbudget. Dit betekent dat rekening moet worden gehouden met een risicoreservering. Er is nog niet concreet in beeld hoe eventuele schade zal worden vergoed en hoe de kosten zullen worden gedekt.</p> <p>Voor het project Holwerd aan Zee is rond de 50 hectare landbouwgrond nodig. Ontneming van gronden die nu worden gebruikt ten behoeve van voedselproductie zal extra druk op de regionale grondmarkt geven en zal prijsverhogend werken.</p>
6	<p>De plannen voor Holwerd aan Zee mogen niet leiden tot een versnelde verzilting van het landbouwgebied</p>		<p>Er is geen specifiek onderzoek m.b.t. (versnelde) verzilting gedaan op basis van de voorliggende A2 Natuurvariant. Anderzijds ligt er een zienswijze van LTO Noord/Nederlands Akkerbouw Verbond (NAV)/Agrarische Jongeren Fryslân (AJF) die relevant kan zijn. Het is zodoende onzeker (Acacia Water spreekt vooral over verwachtingen) welke effecten de A2 Natuurvariant eventueel zal hebben op (versnelde) verzilting van het omliggende landbouwgebied en op het dorp Holwert zelf.</p>

7	<p>De plannen voor Holwerd aan Zee mogen niet leiden tot schade aan landbouwgronden en gebouwen</p>		<p>Volgens het door Acacia Water uitgevoerde onderzoek naar verzilting is het de verwachting dat er beperkte directe indringing van brak tot zout water in aangrenzende percelen zal zijn.</p> <p>Een aantal landbouwpartijen heeft een reactie op plan Holwerd aan Zee (05012023, referentie: 00123/fr/gk-gl) ingediend bij Provinciale Staten. Volgens de reactie zullen er zowel horizontale - als verticale verziltingseffecten (ondanks mitigerende maatregelen) plaatsvinden door project Holwerd aan Zee. Ook zal dit volgens de reactie effect hebben op de grondwaterstanden in het gebied. Veranderende grondwaterstanden zullen effect hebben op landbouwgronden, maar ook op funderingen van huizen en gebouwen en de omgeving. De effecten kunnen toenemen en versterken bij stapeleffecten, zoals: klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling.</p> <p>Anderzijds is de intentie vanuit het project Holwerd aan Zee om zowel de Oost- als de Westpolder als overloopgebied in te zetten. De mogelijke negatieve effecten hiervan, zoals waardedaling voor landbouwgronden en gebouwen, zijn niet onderzocht.</p> <p>Eventuele (toekomstige) schade zal moeten worden vergoed uit het projectbudget. Dit betekent dat rekening moet worden gehouden met een risicoreservering. Er is nog niet concreet in beeld hoe eventuele schade zal worden vergoed en hoe de kosten zullen worden gedekt.</p>
8	<p>Een oplossing voor de ruimtebehoefte voor de (toekomstige) functies van parkeren en opwekking van duurzame energie is meegenomen in de planuitwerking van Holwerd aan Zee</p>		<p>In het voorlopige ontwerp van maart 2024 is nog onvoldoende zicht op oplossingen voor toekomstige parkeerfuncties, zoals het besluit van de gemeente Ameland om 35% minder auto-overzetting na te streven of het verbieden van parkeren op de pier (de pier ligt in N2000-gebied). In de ontwerpnota Holwerd aan Zee wordt aangegeven dat de voorgenomen plannen voor een zonnepark kunnen worden gecombineerd met parkeren aan de oostzijde van het bestaande bedrijventerrein.</p>
9	<p>Een toeristisch-recreatieve ontwikkeling Holwerd aan Zee dient onderscheidend en aanvullend te zijn op het bestaande aanbod in de gemeente en het Lauwersmeergebied</p>		<p>In de huidige variant van het project Holwerd aan Zee zien we weinig onderscheidend vermogen. Ook in het eerdergenoemde rapport van Leisurebrains wordt gesteld dat 'grosso modo' een echte USP (Unique Selling Point/Proposition) ontbreekt, waardoor de onderscheidendheid van de beleving te mager is om op langere termijn exploitaties gezond te houden. Het merendeel van de bevroegde marktpartijen achten de plannen in de huidige opzet te risicovol. Met een eventuele aangepaste propositie zien enkele (veelal kleinere) marktpartijen nog wel kansen.</p>

			<p>Ondernemers en organisaties rond Nationaal Park Lauwersmeer bieden vergelijkbare activiteiten en ervaringen en in andere dorpen langs onze kust worden Waddenexpedities aangeboden. Vanuit die optiek hebben we als gemeente steeds benadrukt dat project Holwerd aan Zee unieke activiteiten moet bieden, die onderscheidend zijn ten opzichte van het bestaande aanbod in onze gemeente. In de huidige opzet van project Holwerd aan Zee beoordelen we dit als onvoldoende.</p>
10	<p>Planologische procedures en grondaankopen voor het project Holwerd aan Zee door provincie Fryslân uit te laten voeren</p>		<p>De provincie is zich nog aan het bezinnen over haar rol in het eventuele vervolg project HaZ.</p> <p>In de Motie Vreemd van 24 april 2024 heeft Provinciale Staten aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in de aankomende besluitvorming over Holwerd aan Zee en de gesprekken met de stuurgroep als kader en niet onderhandelbaar uitgangspunt op te nemen dat de provincie Fryslân geen structurele financiële bijdrage zal leveren aan de onderhouds- en beheerskosten van Holwerd aan Zee; • PS uiterlijk 1 oktober 2024 te informeren over een besluit inzake de definitieve invulling van het project Holwerd aan Zee en de rol en verantwoordelijkheid van de provincie, • “vanuit rolzuiverheid en vanwege de verschillende bestuurlijke rollen geen lobby te voeren voor aanvullende financiële middelen vanuit het Waddenfonds”. <p>Het is maar de vraag of en welke rol de provincie bij een eventueel vervolg project Holwerd aan Zee zou nemen. Dat geldt dus ook voor de planologische procedures en de grondaankopen.</p>
11	<p>Het project heeft voldoende draagvlak en er is een participatietraject met inwoners en belanghebbenden doorlopen</p>		<p>Draagvlak is moeilijk te meten, aangezien daar van tevoren geen objectieve criteria voor zijn vastgesteld. Er is geen onderzoek naar draagvlak gedaan en daarom kan niet eenduidig worden geconcludeerd of er wel of geen draagvlak is.</p> <p>De Stichting heeft in het kader van omgevingsmanagement activiteiten georganiseerd om draagvlak te creëren en belanghebbenden te informeren. Wel kan worden geconcludeerd dat landbouworganisaties bezwaren hebben tegen het project Holwerd aan Zee (zie ook randvoorwaarde 7).</p>